

Politica BCR Chișinău S.A. de management al riscurilor

Managementul riscurilor bancare constituie o componentă importantă a strategiei BCR Chișinău S.A. de obținere a unui nivel scontat al profitului cu menținerea unei expuneri la risc acceptabile.

În domeniul managementului riscurilor banca se ghidează de prevederile legilor Republicii Moldova; hotărârilor, instrucțiunilor și regulamentelor Băncii Naționale ale Moldovei; acordurilor și hotărârilor Comitetului de la Basel; precum și de obiectivele strategice și politicile proprii.

Data fiind important și complexitatea procesului de management al riscurilor, în cadrul acestui proces sunt implicate toate structurile băncii începând cu Adunarea Generală a Acționarilor și terminând cu fiecare subdiviziune de afaceri.

Componentă importantă a procesului de management al riscurilor este managementul activelor și pasivelor băncii, scopul principal al căruia este asigurarea unui flux stabil, calitativ și cu tendință de majorare a veniturilor nete. Acest scop va fi realizat prin asigurarea unei combinații optime între nivelul activelor, pasivelor și riscurilor financiare și anume:

- a) respectarea unei structuri optime a activelor și pasivelor, reiesind din obiectivele strategice și planurile de afaceri, care ar asigura stabilizarea și maximizarea marjei între dobânzile plătite și cele primite, pe de o parte, și un nivel acceptabil de lichiditate și risc, pe de altă parte;
- b) luarea deciziilor de afaceri și portofoliu ale băncii în baza unor analize cantitative și calitative riguroase în limita parametrilor de risc stabilit;
- c) menținerea unui volum suficient de lichidități în conturile „Nostro” ale băncii pentru respectarea normativului rezervelor obligatorii și satisfacerea cerințelor clienților.

Riscul de credit

Riscul de credit este riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate ca urmare a neîndeplinirii de către contrapartidă a obligațiilor contractuale.

Reiesind din ponderea importantă a creditelor corporat și retail în activele băncii, managementul riscului de credit în cazul acestor tipuri de clienți constituie una din preocupările de bază ale administrației băncii. El este controlat, administrat și limitat prin aplicarea unei politici clare și eficiente de creditare care are la bază următoarele principii:

- stabilirea unor limite stricte în ce privește raportul volumului total al portofoliului de credite în totalul activelor băncii;
- limitarea concentrărilor de risc de credit prin stabilirea unui plafon maxim al datoriei unui debitor sau grup de debitori ce acționează în comun;
- limitarea concentrărilor de risc în cadrul unui segment de activitate economică prin acordarea creditelor în diferite ramuri ale industriei naționale;
- diversificarea tipurilor de credite acordate;

- stabilirea unor termene maxime de rambursare pentru fiecare tip de credit cu elaborarea unor grafice de rambursare reale, luând în considerare sursele de rambursare, scopul creditului, termenul de viața a garanției, dar și scadența pasivelor băncii.
- aplicarea unor rate ale dobânzilor suficiente pentru acoperirea costului resurselor, monitorizării creditelor și pierderilor potențiale cu o marjă a profitului rezonabilă;
- determinarea autorităților ce aprobă acordarea creditelor, prin stabilirea diferitelor limite ale sumelor creditelor ce pot fi aprobate de Comitetul de Credit, Comitetul Director și Consiliul Băncii;
- fixarea unor proceduri formale standard de evaluare a proiectelor creditate și a garanțiilor acceptate;
- determinarea raportului maxim al sumei creditului la valoarea de piață a gajului;
- definirea cerințelor față de potențialii beneficiari de credite în ceea ce privește raportările financiare ce trebuie să fie prezentate pentru aprobarea creditelor. În baza lor, ofiterii de credit elaborează prognoze privind evoluția stării financiare a clientului pe toată durata de acțiune a contractului de credit:

Procesul de clasificare a creditelor în dependent de gradul de risc este bazat pe starea financiară curentă a debitorului, a capacității lui de plată, a valorii și posibilității de realizare a garanțiilor precum și pe evidențierea creditelor cu abateri de la graficele de achitare a ratei principale și a dobânzii stabilite în contract.

Evaluarea și clasificarea portofoliului de credite se efectuează în conformitate cu reglementările Băncii Naționale a Moldovei și Regulamentul intern de clasificare a creditelor și formare a reducerilor pentru pierderi la credite (fondul de risc).

Evaluarea riscului de credit față de instituțiile financiare se realizează prin încadrarea acestora în categorii de risc pe baza unui model de rating, care reprezintă un instrument de evaluare a riscului de credit în vederea fundamentării deciziilor pentru gestionarea eficientă a acestui tip de risc. În cadrul modelului de rating, instituțiile financiare se analizează în baza unor variabile cantitative și calitative, analiză concretizată în obținerea unei note de risc, în baza căreia se determină limitele de expunere față de aceste contrapartide.

Riscul de piață

Riscul de piață este riscul suportării de către bancă a pierderilor în poziția de bilanț și extrabilanț; din cauza fluctuațiilor nefavorabile în prețurile de piață. Pentru o administrare eficientă a riscului de piață banca va utiliza analizele cantitative și calitative, prognozele privind evoluția ramurilor economice și piețelor financiare realizate de economiștii și analiștii financiari ai băncii, precum și de experții din exteriorul băncii.

Riscul de piață include *riscul de lichiditate, riscul ratei dobânzii și riscul valutar*.

Riscul de lichiditate

Obiectivul managementului riscului de lichiditate este mentinerea unui nivel suficient de lichidități pentru compensarea fluctuațiilor așteptate și neașteptate ale articolelor de bilanț; și acoperirea necesităților de creștere ale băncii.

Managementul riscului de lichiditate în cadrul băncii are la bază următoarele principii:

- Elaborarea unei strategii de dirijare zilnică a lichidităților;
- Monitorizarea procesului de administrare a riscului de lichiditate din partea administratorilor;
- Analizarea evoluțiilor lichidității conform unor scenarii de alternativă;
- Elaborarea unor strategii de acțiune în cazul unor situații neprevăzute;
- Elaborarea unui sistem de evaluare, monitorizare și control al lichidităților deținute în diferite valute;
- Instituirea unui sistem de control adecvat al procesului de management al riscului de lichiditate.

Riscul ratei dobânzii

Riscul ratei dobânzii este determinat de fluctuațiile ratelor dobânzii care duc la schimbări în veniturile și cheltuielile băncii, valoarea economică a activelor, pasivelor și pozițiilor extrabilanțiere.

Obiectivul managementului riscului ratei dobânzii este mentinerea expunerii la risc în cadrul limitelor stabilite de administrate băncii și la un nivel corespunzător politicilor interne, naturii și complexității activităților băncii, chiar și în cazul modificării ratelor dobânzii.

Managementul riscului ratei dobânzii în cadrul băncii se bazează pe aplicarea următoarelor practici:

- Supravegherea riguroasă din partea administratorilor;
- Aplicarea unor proceduri eficiente de administrare a riscului ratei dobânzii;
- Dezvoltarea unor sisteme de măsurare și monitorizare a riscului;
- Instituirea unui sistem de control intern și extern a procesului de administrare a riscului.

Riscul valutar

Riscul valutar derivă din modificările în ratele de schimb a valutei naționale față de alte valute și poate cauza pierderi ca rezultat al schimbărilor adverse a ratei de schimb într-o perioadă în care banca are o poziție bilanțieră sau extrabilanțieră deschisă într-o valută străină specifică. Acest tip de risc apare datorită diferențelor între valoarea activelor și pasivelor în valută străină.

În scopul managementului riscului valutar, banca stabilește diverse limite, care sunt reevaluate regulat, astfel încât să reflecte schimbările potențiale în volatilitatea ratelor de schimb și în politica generală de risc a băncii.

Riscurile operaționale

Riscurile operaționale sunt riscurile de pierderi ce rezultă din proceduri și sisteme interne inadecvate sau defectuoase, erori sau fraudă umană sau din evenimente externe.

În viziunea băncii, un mediu eficient de management al riscurilor operațional cuprinde:

- adoptarea unor strategii clare în domeniu;
- supravegherea proceselor din partea Comitetului Director și a managementului superior;
- instituirea unei culturi operaționale și de control intern viguroase, care combină un set de valori individuale și corporative, atitudini, competente și comportări care determină stilul managementului operațional și include specificarea responsabilităților și separarea obligațiilor;
- instituirea unui sistem intern eficient de raportare
- planificarea acțiunilor în caz de circumstanțe excepționale